De rol van de huisapotheker en de samenwerking met de huisarts.

Haio: STOCKMAN Karianne , U.G.
Promotor: PYPE Peter , U.G.
Praktijkopleider: BACHMANN Christian , DE WILDE Bieke , DHOOGE Delphine

Context: Sinds 1 oktober 2017 kunnen patiënten in Vlaanderen een ‘huisapotheker’ kiezen om hen bij hun medicamenteuze behandeling te begeleiden en op te volgen. Deze apotheker dient een correct medicatieschema op te stellen en het via Vitalink toegankelijk te maken voor de patiënt en voor alle andere zorgverleners waarmee hij een therapeutische relatie heeft. Anderzijds deelt hij het schema ook met andere apothekers via het Gedeeld Farmaceutisch Dossier (GFD). De apotheker levert de voorgeschreven geneesmiddelen af en staat mee in voor de veiligheid en het resultaat, ook wel farmaceutische zorg genoemd. In principe kan iedereen een huisapotheker kiezen, maar de prestatie wordt momenteel enkel terugbetaald indien het gaat om patiënten die gedurende 1 jaar minstens 5 terugbetaalde chronische geneesmiddelen hebben aangekocht in dezelfde apotheek. In deze studie worden de meningen van de huisartsen omtrent dit recente fenomeen onderzocht.

Onderzoeksvraag: Wat is de visie van huisartsen op de samenwerking met apothekers in de opvolging van chronische patiënten met polyfarmacie en hoe draagt het concept "huisapotheker" hieraan bij?

Methode: Door middel van proposive sampling werden 14 huisartsen gerekruteerd, 7 mannen en 7 vrouwen, wiens leeftijden variëren tussen 29 en 64 jaar en wiens praktijken verspreid liggen over Oost- en West-Vlaanderen. Aan de hand van een vooraf opgestelde interviewgids werden diepte-interviews afgenomen die nadien kwalitatief geanalyseerd werden m.b.v. het softwareprogramma Nvivo.

Resultaten: Elf van de 14 artsen waren (overwegend) positief over het concept en dat vooral omdat de apotheker meer betrokken wordt en alles dubbel controleert. Drie artsen hadden echter hun bedenkingen over het vernieuwende van deze functie en over het vervagende onderscheid tussen artsen en apothekers. Vier van de 14 geïnterviewde huisartsen hadden geen enkel idee of er patiënten uit hun bestand een huisapotheker hebben, negen anderen hadden wel al eens een medicatieschema van de apotheker gezien tijdens een huisbezoek of consultatie. Drie artsen vermeldden dat er af en toe onverwachte wijzigingen optreden in hun medicatieschema en iemand anders zei af en toe problemen te hebben met het uploaden van medicatieschema’s op Vitalink. Alle artsen – uitgenomen één – vonden dat de apotheker gerust toezicht mag houden op de medicatie, mogelijke interacties en bijwerkingen mag melden en voorstellen mag doen, zonder zelf zaken te wijzigen. Slechts de helft van de geïnterviewde artsen was positief over het voorstel om apothekers meer toegang te verlenen tot medische informatie. Tien artsen vonden dat het afleveren van een correcte medicatielijst een gedeeltelijke verantwoordelijkheid is van arts en apotheker; de overige 4 kozen hierin duidelijk een kant. Qua verbeterpunten vonden 4 artsen dat het concept nog wat bekender moet gemaakt worden, suggereerden 4 anderen dat er een apart kanaal moet komen om te communiceren met de apothekers en vond de helft dat er op technisch vlak nog heel wat kan verbeterd worden. Vijf artsen vonden dat in de toekomst iedereen een huisapotheker mag hebben; 3 onder hen vonden zelfs dat het verplicht mag worden.

Conclusie: Uit de diepte-interviews bleek dat de huisartsen algemeen positief zijn over het concept. De apotheker mag van hen – naast het informeren van de patiënt – ook gerust toezicht houden op

de medicatie en mogelijke interacties en bijwerkingen melden. Op de vraag of hij ook meer toegang moet krijgen tot klinische gegevens kwam geen eensgezind antwoord. Verder heerst er ook nog heel wat discussie over wie de verantwoordelijkheid draagt voor het opstellen en beheren van de medicatielijst. Technische problemen omtrent het uploaden en delen van medicatieschema's kwamen naar voor als belangrijkste drempel. Het elektronisch platform dient dus nog geoptimaliseerd te worden, zodoende de communicatie tussen de zorgverleners te verbeteren en makkelijker medicatieschema's te kunnen uitwisselen. In deze studie kwamen enkele grote lijnen duidelijk naar voor, maar in de toekomst zijn nog meer en grotere kwantitatieve en kwalitatieve studies vereist om het (voorlopige) effect van de huisapotheker en de meningen van alle betrokken partijen verder bloot te leggen.